

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (10/8/2014)

Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (49)
«Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν...» Α' - Η ἀνάσταση τῶν νεκρῶν

Αφού αναλύσαμε την έννοια της προσδοκίας, αδελφοί μου, ερχόμαστε στο περιεχόμενό της, όπως δηλώνεται ξεκάθαρα στο Σύμβολο της Πίστεως. Το περιεχόμενο αυτό έχει δύο σκέλη: την ἀνάσταση τῶν νεκρῶν και τὴν αἰώνια ζωή. Σήμερα θ' ασχοληθούμε με το πρώτο.

Η ἀνάσταση τῶν νεκρῶν αποτελεί θεμελιώδη πίστη της Εκκλησίας μας, επενδυμένη με τὴν ἰσχύ του δόγματος. Ὅπως κάθε σημεῖο τῆς πίστεώς μας, προέρχεται ἀπὸ τὸν λόγο του Ἰδιοῦ του Κυρίου, ὁ ὁποῖος δὲν ἐπιδέχεται ἀμφισβήτηση: *οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς του Υἱοῦ του Θεοῦ καὶ οἱ ἀκούοντες ζήσονται¹... μὴ θαυμάζετε τούτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς Αυτοῦ καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως²*. Τὴν ἴδια πίστη ἐκφράζει καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: *εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺ αὐτῶ³*. Σημαντικὲς, ἐπίσης, εἶναι καὶ ἄλλες μαρτυρίες περὶ τῆς Ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, τόσο στὴν Καινὴ, ὅσο καὶ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη⁴.

Δυστυχῶς, στὴν ἐποχὴ μας καὶ μετὰξὺ τῶν Χριστιανῶν παρατηρεῖται ἀμφισβήτηση τῆς θεμελιώδους πίστεως τῆς Εκκλησίας μας στὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν⁵, ἡ ὁποία θα συμβεῖ προσητῆς Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου. Πολλοὶ θεωροῦν ὅτι μποροῦν νὰ ἀποδέχονται ἐπιλεκτικὰ τὴν πίστη τῆς Εκκλησίας καὶ νὰ πρεσβεῦουν μόνον ὅσα μποροῦν νὰ κατανοήσουν ἢ ἡ λογικὴ τοὺς μπορεῖ νὰ δικαιολογήσει. Ἡ ἀνάσταση τῶν νεκρῶν, ὅμως, εἶναι ἀμεσα συνδεδεμένη με τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, πράγμα που σημαίνει πὼς ἡ ἀμφισβήτησή της θέτει ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἴδια τὴν Ἀνάσταση τοῦ Θεανθρώπου. Ἀν αὐτὸ συμβαίνει, γιὰ ποια πίστη ομιλοῦμε, σε ποῖον Χριστιανισμό ἀναφερόμαστε;

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος συμβουλεῖ ὅσους ἔχουν ἀμφιβολίες γιὰ τὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν, χρησιμοποιώντας τὴν εἰκόνα τῆς Εκκλησίας ὡς Σῶμα Χριστοῦ: *«ὅταν ἔχεις ἀναστημένη τὴν κεφαλὴ, τὸν Χριστὸ, που εἶναι ἡ Ἀρχή, νὰ μὴν ἀμφιβάλεις καὶ γιὰ ὁλόκληρο τὸ σῶμα»⁶*. Σε ἄλλο σημεῖο συνδέει τὴν ἀρνήση τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν με τὴν ἀρνήση τοῦ Ἰδιοῦ τοῦ Χριστοῦ: *«αν δὲν ὑπάρχει ἀνάσταση, ἔχει ἀνατραπεῖ ὁλόκληρη ἡ πίστη μας. Ἀν δὲν ὑπάρχει ἀνάσταση, τὸ κήρυγμά μας δὲν ἔχει λόγο ὑπαρξῆς καὶ οὔτε ὁ Χριστὸς ἔχει ἀναστηθεῖ.*

¹ Ἰωάν. 5,25

² Ἰωάν. 5,28-29

³ Α' Θεσ. 4,14

⁴ Ἰωάν. 11,24 Πράξ. 23,6 καὶ Ἠσ. 26,19

⁵ βλ. περιοδικό «Ταχυδρόμος», 19/3/2005

⁶ Ε.Π.Ε. 19,52

Αν, όμως, ο Χριστός δεν αναστήθηκε, ούτε γεννήθηκε, ούτε ανέβηκε στους ουρανούς»⁷. Στη συνέχεια συνδέει την ανάσταση των νεκρών με την έλευση του Χριστού στον κόσμο: «πώς είναι δυνατόν να μην ανασταίνονται οι νεκροί; Αν δεν ανασταίνονται, γιατί αναστήθηκε ο Χριστός; Γιατί ήρθε; Γιατί προσέλαβε σάρκα, αν δεν επρόκειτο να αναστήσει σάρκα; Ο Ίδιος δεν είχε ανάγκη να αναστηθεί, αλλά για μας αναστήθηκε»⁸

Κατά τον ίδιο τρόπο και ο Άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης προειδοποιεί ότι η άρνηση ή ακόμα και η αμφιβολία περί της αναστάσεως των νεκρών συνιστά άρνηση της Αναστάσεως του Χριστού: «Όποιος απορεί για την ανάσταση των νεκρών, αθετεί και την Ανάσταση του Χριστού. Ο Χριστός αναστήθηκε και το μαρτυρεί η πίστη μας αυτό, η οποία διεσπάρη και ριζώθηκε σε όλο τον κόσμο. Έτσι και οι νεκροί πρόκειται να αναστηθούν με την δύναμη του Χριστού»⁹

Είπαμε, ωρρίτερα, ότι η ανάσταση των νεκρών θα συμβεί προ της Δευτέρας Παρουσίας του Χριστού. Τι θα συμβεί, όμως, με εκείνους που θα βρίσκονται εν ζωή στην έσχατη ώρα της ανθρώπινης ιστορίας; Η διδασκαλία της Εκκλησίας μάς λέγει ότι οι ζώντες θα πεθάνουν και αυτοστιγμεί θα αναστηθούν, ούτως ώστε άπαντες να γνωρίσουν το γεγονός του θανάτου.

Ασφαλώς, όταν ομιλούμε για την ανάσταση των νεκρών, εννοούμε την ανάσταση των νεκρών σωμάτων, καθότι η ψυχή είναι εκ φύσεως αθάνατη. Με την ανάστασή του το νεκρό σώμα θα ενωθεί με την ψυχή, ούτως ώστε να συσταθεί εκ νέου ο όλος άνθρωπος και να παρουσιαστεί, ψυχή τε και σώματι, ενώπιον του δικαίου Κριτού. Αυτή την αλήθεια διακηρύσσουν οι Πατέρες της Εκκλησίας, ανάμεσα στους οποίους ο Μέγας Βασίλειος, που διδάσκει ότι «το σώμα, το οποίο διαλύθηκε μέσα στους τάφους, θα αναστηθεί, η δε ψυχή, η οποία λόγω του βιολογικού θανάτου χωρίστηκε και αποκλείστηκε από το σώμα, θα κατοικήσει και πάλι με αυτό»¹⁰

Ποια μορφή, όμως, θα έχει το ανθρώπινο σώμα μετά την ανάστασή του εκ των νεκρών; Ποια θα είναι η κατάστασή του, εν ημέρα κρίσεως; Σ' αυτά τα κορυφαία θεολογικά ερωτήματα θ' αναφερθούμε, συν Θεώ, αγαπητοί μου, στην επόμενη ομιλία μας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

⁷ Ε.Π.Ε. 23,550

⁸ Ε.Π.Ε. 18^α,594

⁹ «Τα Άπαντα», τόμος Β', σελ. 155

¹⁰ ΡG31, 328C